

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szentegyház-utca 41. szám
Telefon-szám 586.

Hirdetések jutányos árban főlvetnek:
az „Előre” kiadóhivatalában,
Ajtai K. Albert könyvnyomdájában
(Deák Ferenc-u. 4. sz.)
és Radics Sándor könyvkereskedésében
(Szentegyház-u. 1. sz.)

ELŐRE

Megjelenik naponként, délután,
vasárnap kivételével.

Egy szám ára 2 fillér.

Előfizetés egy hónapra:

helyben (házhoz hordva) — 80
vidékre (postán) 1— korona

Ki mellé álljunk?

Mérleget nem érdemes csinálnunk. Olyan a politikai helyzet, hogy szinte magától értetődik, ha azt mondjuk: a mérleg nem a függetlenségi párt javára billent.

Napról-napra újabb tények szólnak amellett, hogy a 48-as függetlenségi párt a régi rendszer alapján intézi Magyarország sorsát. A polgárság javarésze a lefolyt választás nagy győzelmi mámorától nem veszi észre mennyire inog a 48-as talaj és mennyire lett az közönséges szolgája a maradi alkotmány és néppárti politikának.

Hol maradtak el a 48-as politika vezéreszméi? A perszonális unio, az általános szavazati jog, nemzeti hadsereg, az iskolák államosítása, a progresszív adó, a kötött birtokok kisajátítása, önálló vámterület, munkáspolitikai intézkedések, gyülekezési és egyesülési jog törvénybeiktatása.

Az elvek hangoztatása csak arra volt jó, hogy bejussanak a dunaparti palotába. Ott azután elhallgattak. A népboldogító eszméket elfeledték és ezek helyett a delegációban mindent megszavaztak, az általános szavazási jogról beszélni mertek, a nemzeti hadseregből annyi sem lett meg, a mennyit Tiszák akartak, az iskolába reakcionárius szellemet akarnak bevinni, az adókat emelik, új adókról gondoskodnak, amikor Achim javaslatot tesz a papi birtokok kisajátításáról, hogy a népnek is jusson föld, a parlamentben kiröhögik. Az önálló vámterületet elsikkasztották, 1917-ig szó sem lehet róla, munkásokról nem szabad beszélni a parlamentben, a gyülekezési és egyesülési jog törvénybe iktatása helyett a sajtó szabadságát tiporják el. Hol van a 48-as eszmék, hatalmas függetlenségi párt? Hol vannak a nemzeti vívmányok, „nagy” kormány?

Lejártják teljesen a függetlenségi eszmét. Tönkre teszik magát a pártot is, mert vezérei feketesárga politikát folytatnak. Aknamunkát folytatnak a 48-as eszmék ellen. Az ország hipnotizálva nem veszi észre, hogy ez uton haladva a teljes politikai zülléshez jutunk el.

Kossuth Lajos az ország függetlenségét, a nép szabadságát kívánta, Széchenyi István, Grünwald Béla anyagi jólétet, gazdasági függetlenséget követelt és egy „új, nagy Magyarországról” álmodoztak. Rideg valóra ébrednének. A 48-as eszmék követői visszavetették Magyarországot a legsötétebb középkorba és kitörülték a kulturállamok sorából. Azt írják már rólunk Párisban, hogy Magyarország a XX. században vezetője lesz — ha így halad — a reakcionárius politikának...

Egy dolog bizonyos, még pedig az, hogy csakis radikális függetlenségi és szociális politika segíthet rajtunk. Csirájában kell elnyomnunk minden mozgalmat, mi Magyarország haladását megakadályozza. Az igazi függetlenség szekere kátyuba jutott. Ezt látnia kell Kolozsvár minden józan látású polgárának. Kell, hogy akadjanak emberek, a kik Magyarországot mai veszedelmes állapotára figyelmeztessék és a „kátyuból” kiemelhessék. A mentőmód csakis a radikálisan liberális politika lehet. Meg kell törni az álfüggetlenségi mozgalmat. Csak olyan férfiut támogasson Kolozsvár városa, a ki az igazi színradikális politika érvényesüléseért száll harcba!

Kormány presszionál.

Féltik Barabást.

Alig adtunk hirt arról, hogy Wekerle magához hívatta Ehrich Gusztávot a VII. kerület vezérférfiát és arra kérte, hogy beszélje le Eötvös Károlyt a VII. kerületi jelöltségről, már is újabb bizonyítékát halljuk annak, hogy a kormány jelöltjei érdekében agitál.

A vasutas választókat presszionálják leginkább. Felhívásokat bocsátanak ki, melyben tudatja az intéző bizottság, hogy „egyhangu határozattal kimondotta, hogy Barabás Béla megválasztását a vasutasok becsületbeli ügyének tekintik és Barabás Béla zászlójától való elfordulást úgy társadalmi, mint politikai szempontból károsnak és elítélendőnek tartja.”

Az üdvözlő sürgönyre pedig Kossuth azt válaszolta, hogy „őszinte szívből kívánom, hogy fényes siker koronázza ebbeli fáradságukat.”

Az ilyen eljárásra méltán mondhatta a mi nap Bánffy, hogyha a kormány az ő miniszterelnöksége idejében ilyen pressziót gyakorolt volna, bizton megkövezte volna őt a parlament.

A mostani kormány azonban nyugodtan teheti ezt és szegre akaszthatja az összes elveket.

A „hivatalos” organumok majd gondoskodnak arról, hogy a kormány eljárása ne tűnjék fel erkölestelen formában.

Gyönyörűen megírják, hogy mikor jár el Kossuth, mint képviselő, mikor, mint pártelnök,

mikor, mint miniszter, mikor, mint Kossuth Lajos fia. És azt hiszik, hogy ilyen mesékkel sokáig lehet a magyar közvéleményt áltatni?

Oroszország — lángban.

Magyar katonák orosz nép ellen?

Az orosz sajtórendőrség mindent elkövet, hogy az oroszországi állapotok ne igaz valóságukban kerüljenek a világ elé. Annyi bizonyos, hogy a cári uralom és a parasztnép összeütközése elkerülhetetlen. Nem mulik el nap, hogy parasztlázadások híre ne érkeznek. Az orosz reakcionárius hatalmak reszketéssel néznek Dél-Oroszország felé, mert ma valósággal a népmilliók tartják kezükben a cári önkényuralom életét, vagy halálát...

Odesszában ostromállapot. Természetesen ezt szóvá tették a dumában. Különösen Stepkin tanár kelet ki erélyesen a partvidék ilyen megrendszabályozása ellen. A reakció azonban energikus politikára készül. Ugy látszik a polgárháborút rendszeren készítik elő. Pétervárt valósággal ostromállapot van. A munkások általános sztrájkra készülnek. És ilyen viszonyok közepette az állam pénzügyi csődje elkerülhetetlen. A viharelőtti csend uralkodik. A nagy harcot csak az fogja eldönteni, hogy mennyire haladt előre a forradalom szelleme a hadseregben.

Még mindig tartja magát az a hír, hogy Ausztria-Magyarország és Németország közbelépnek. A hirt az orosz hivatalos lap a „Rosszija” adta le. A lap szerint már ez

év májusa végén megegyezés jött létre a három nagyhatalom közt és megállapodtak a közbelépés feltételeiről is. Természetesen erre a cáfolatokat is leadták már Bécsben, Berlinben is. A dologban csak az a különös, hogy már másodszer merül fel ez a kalandos terv és hogy éppen az orosz hivatalos lap pattantotta ki a közbelépés tervét.

Nekünk magyaroknak annál is érthetőbb a dolog, mert szinte természetes az, hogy az orosz állam számon kérje a „világosi segítséget” az osztrák kormánytól.

Annyi azonban bizonyos, hogy a magyar nép fiai nem a mindenható cárnak, de szegény elnyomott népének segítségére fognak sietni...

Palást-e vagy mandátum?

Felirnak az egyházkerülethez.

Irsay József elmozdítási ügyében a kolozsvári református hívek állandóan tanácskozásokat folytatnak és mindent elkövetnek, hogy szeretett papjuk eltávozását megakadályozzák. Tegnap a külváros három különböző helyén összegyűltek a hívek és Katona András, Zagoni Szabó Mihály és Bartos Ferenc földesgazdák elnöklete alatt elhatározták, hogy az Irsay-ügyben mindvégig hűségesen kitartanak Irsay mellett és nem engedik őt eltávozni a parokhiából. Erőszakhoz nem nyulnak, hanem felirnak az egyházkerületi közgyűléshez, hogy Irsaynak engedje meg a papi szolgálatok teljesi-

tését mindaddig, míg a *sulyos fegyelmi ügyben lejár az Irsay által kezdeményezett perújítás*. Egy nyolctagu bizottságot is küldtek ki a hivek az Irsay-ügy beható tanulmányozására. Ez a bizottság naponként összejön és állandóan felszinen tartja az Irsay érdekében megindított mozgalmat.

A „Magyar Hírlap“ tudósítója Lázár Miklós felkereste Irsay Józsefet, aki a következő nyilatkozatot tette:

„Igaz az, hogy az elsőfoku bíróság és most a másodfoku is marasztaló ítéletet hozott ellenem. De nem igaz az, hogy megfosztottak papi állásomtól. Az ítélet úgy szól, hogy *félév alatt el kell hagynom kolozsvári állomásomat, de bárhol másutt azután is végezhetek papi funkciót*.

Igaz, hogy az asszonytól pénzt kaptam. Adott pénzt, de ugyszólván rám tukmálta azt és én abban a hiszemben voltam, hogy áttérésének emlékére teszi es később majd meghatározza, hogy milyen célra fordítsák a pénzt. Az asszony férje császári és királyi ezredes. Én följánlottam, hogy tanuimmal az egész ügyet megvilágítom, ha a férj kívánja, de a férj nem kívánta és az egyházi bíróság is mellőzte mentő tanuimat.

Az egyházi törvényszék névtelen levelek és útszéli pletykák nyomán ítélkezett.

Meglett férfi vagyok, aki nem futkosom kalandok után. Az asszony is 40 éves és három gyermek anyja. A vádat azok kovásolták ellenem, akik pártállásom és népszerűségem miatt haragszanak reám s a főtörvényszéken — ugyszólván — egyetlen emberem sem volt.

A tanuimat meg nem hallgatták és névtelen rágalmozók szavára hallgattak. Én magam otthon sem voltam a másodfoku ítélet meghozatalakor. Ügyvédem dr. Eötvös Lajos arról biztosít, hogy ilyen alapon az egyházkerületi főtörvényszék jogerős ítéletet nem hozhat.

A hiveim különben is mind az én pártomon vannak és kijelentették úgy az esperesemnek, mint a püspökömnek, hogy *a míg én élek, más embert papjukként a templomba be nem bocsátanak* s ha kell, inkább hitüktől válnak meg, mint tőlem.

Ha hibát, vétket, bünt követtem, el akkor papi állásomtól fosztottak volna meg és nemcsak a kolozsvári állástól, Azt hiszem *az ügyvédem semmisségi panasza eredménynyel is fog járni*.

Az egyházkerületem nyolctagu bizottságot küldött ki, hogy velem a dolgot rendezze. Én ugyanis július 2-án lemondtam kolozsvári állásomról, hogy a további zaklatástól, meghurcoltatásról megmenekedjem. Már most ez a bizottság az iránt fog velem tárgyalni, hogy a lemondásomat visszavonjam. A bizottság tagjai — a kik erről a szándékukról már értesítették is — Fekete-Nagy Béla helyettes polgáemester, dr. Török István főiskolai igazgató, dr. Papp István táblai bíró, Somodi István ügyvéd, és négy földesgazda. Ma hazautazom Kolozsvárra, holnap prédikálni fogok a templomban és hétfőn fogok tanácskozni a bizottsággal.

Tessék elhinni, emberhajsza ez, semmi más. Ezzel pedig szembeszállok! . . .“

Megint a kiéheztetési taktika.

Vállalkozók vállalkozók ellen.

A munkások nem hagyják magukat.

Azok a vállalkozók, a kik még mindég nem irták alá az építő munkások által beterjesztett munkarendet, most úgy akarják megtörni az ellenállást, hogy a megbékült vállalkozók existenciáját kenyérrigységből alá akarják ásni.

A munkáskizárást fentartó vállalkozók legújabb taktikája az, hogy a téglagyárosokat akarják kényszeríteni: ne szállítsanak a dolgoztató vállalkozóknak téglát az építkezésekhez. Evvel két legyet ütneek egy csapásra: a most dolgozó munkások is munka nélkül maradnának és a dolgoztató vállalkozókat is el tudnák ütni az üzleti nyereségtől. Remélhetőleg a téglagyárosok nem fognak felülni ennek a sötét tervnek, mert csak maguknak okoznának kárt vele. Az építőmunkásokat pedig korántsem töri meg ez az új taktika, mert a munkakereslet oly nagy, hogy

az összes még Kolozsvárt sztrájkoló építőmunkásokat könnyedén el lehet helyezni. Így ma este is tiz kőműves utazik el, hogy másutt álljon munkába. Ha keresztül viszik a vállalkozók tervüket: az a helybeli téglaparnak óriási károkat fog okozni, mert *a szervezett építőmunkások a kartellben résztvevő téglagyárosokra ki fogják mondani a bojkottot és az építkezéseknél az ő általuk előállított téglát az építkezéseknél nem fogják sehol sem berakni*. Halálos ítéletét írni tehát alá az a téglagyáros, a ki a vállalkozóknak beugrana. Ideje volna már, ha a nagyvállalkozók a helyett, hogy hasonló *furfangos, de haszontalan csalafintaságokon* törnék az eszüket: beadnák a derekukat, a mi úgy is csak idő kérdése. Így csak a helybeli ipar teljes tönkretételére és elzűllésére vezet a mai állapot, amikor a nagyvállalkozók a maguk profitja érdekében az építő ipar terén *„tabula rasat“* akarnak csinálni.

Eötvös a kormány ellen.

Tizezer ember a Tattersallban.

— Telefonjelentés. —

Eötvös Károly tegnap a Tattersallban tartotta meg programbeszédét. Tizezer ember gyűlt össze pedig összeesett a gyűlés a szociáldemokrata párt tüntető körmenetével. A polgárság ilyen tömeges összeresegése tehát arra vall, hogy a fővárosban már *nemcsak a munkások nézik ellenségesen a kormány reakcionárius intézkedéseit*. Eötvös nagyszabású beszédét azzal kezdte, hogy a többségnek közvetlenül *Tiszáék* lemondása után *át kellett volna vennie a kormányt*. Ő ezen nézetet képviselte a vezérő bizottságban is annak idején, *de a többség mindig leszavazta, úgy, hogy kénytelen volt kilépni*. Majd erősen ostromozta a kormányt a közszabadságok ellen intézett merényletét, különösen *Polonyi* ellen kelt ki hevesen.

Hive az általános választói jognak. Követeli a *szabad gyülekezési és egyesülési jog törvénybe iktatását*. A külön vámtérletet elő kell készíteni. Egyebekben a radikális szabadelvű haladás törhetetlen hive. Követeli a *hitbizományok megszüntetését és a közoktatás államosítását*. A parlamentben szívesen látna *legalább negyvenötven szociáldemokrata képviselőt, a kik a nép bajait legjobban ismerik*. A függetlenségi párt feladta összes elveit, *ő — Eötvös — ma is az, a mi volt, rendületlen hive a függetlenségi eszmének. Csonka az a parlament, a melynek nincsen ellenzéke* s ezért is vállalkozik *ő az ellenőrző szerepére*. Hiszi, hogy többen fognak hozzá szegődni. A kormány most minden erőszakot igénybe vesz, hogy az ellenzéki hangokat a parlamentben elnyomják és az ellenzéki jelöltek bejutását megakadályozzák. A nemzeti követelményeket így a *magyar vezényszót* *ő a többség módjára nem akarja jégre rakni*, sőt erélyesen fog azok mellett sikra szállni.

Eötvös beszédének hatása szinte leirhatatlan volt. Egetverő éljenzés kísérte minden mondatát. Utána még *Vázsonyi Vilmos, Kaas Ivor* képviselők és *Ferl Soma* ügyvéd beszéltek.

Eötvös győzelme bizonyos, ámbátor a kormány *Barabás* mellett minden erejét latba veti.

Osztrákok Magyarország ellen.

Elsikkasztják a magyart.

Július 14-én a francia nemzet ünnepepült. Lobogódiszben volt az egész ország. Még a párisi osztrák-magyar konzulátuson is feltűztek egy esomó zászlót. Négy francia zászló került a palotára és a magyarság diadala egy — *feketesárga* — lobogó. A nagykövetség járt el a

„leghelyesebben“, nem tűzött ki semmiféle zászlót. A párisi magyarság körében nagy a fehéborlás e miatt. Azt remélték a külföldön élő magyarok, hogy a „nemzeti“ uralom elkövetkezésével külföldi konzulátusaink nagyobb tiszteletben fogják tartani jogainkat. Gyűlést is tartottak és diplomáciai uton felkérték a magyar kormányt, hogy „hasonló ügyekben a magyarsághoz méltó módon intézkedjék.“ Mily hü kivánság! Benn az országban sem képes a kormány elvállalt kötelezettségeinek eleget tenni. Hiábavaló lesz a külföldön élő testvérek sürgetése . . .

Leszurttak egy legényt.

Verekedés a téglagyárban.

Csendes volt nagyon az elmúlt vasárnap, a rendőrségi bünkrónika lapjai is tiszta fehéren maradtak. Egy kis verekedés azonban még is csak megesett a kajántói téglagyárban, a hol két napszamos hevesen összekapott. Az összetűzés Szabó Dénes 32 éves ifju legény sulyos sérülésével végződött, a kit ellenfele a jobb lábán és fején sebesített meg. A véres esemény színhelyére kivonultak a mentőorvosok és a sebesültet orvosi ápolás alá vették. A verekedő legény önként jelentkezett a rendőrségen, hol kihallgatása után szabadlábra helyezték.

Egy nyílt levél körül.

Dr. Deák Albert egy kolozsvári laphoz levelet intézett, amelyben az „önjelöltetés“ ellen tiltakozik. Munkatársunknak is volt alkalma egy más ügyből kifolyólag *Kolozsvár* ezen illusztris vezérférfiának nem kis sulylyal bíró nézeteit hallania. Dr. Deák, a ki a nemzeti állam kiépítésének radikális politikáját vallja és az általános választói jognak már akkor törhetetlen hive volt, mikor még azt csak *egyes* felvilágosodott politikusok hirdették: ma legközelebb áll a *függetlenségi párt programjához*, de nem abban az értelemben, amint azt a parlamenti események revelálják. A *közjogi kérdések* időleges elodázását politikai célszerűségnek tartja, mint a mai erőviszonyokkal számoló *realis* politikus.

Kétszeresen érdekeseknek tartjuk ezen kijelentéseket, miután dr. Deák Albert neve rövidesen a választási harc homlokterébe fog kerülni.

Zsebmetszők az utcán.

A banda működik.

Az ismeretlenség homályába rejtőző zsebmetszők még mindig sok szerencsével működnek Kolozsvár nyílt terein és utcáin. Vakmerőségük annyira megy, hogy fényes nappal bejárják a legnépesebb utcákat és rabló módon bannak el kiszemelt áldozataikkal. Nem félnek a rendőrség közbelépésétől sem, mert ismeretlen cinkostársaik nyomban titkos jelt adnak a banda működő tagjának, a ki ily formán értesül a feléje közelgő veszedelemről és még idejében elmenekül.

Igy történt Moldován Györgynél is, a kitől tegnap reggel egy értékes fekete bársonytásakát és 30 korona készpénzt loptak el a Deák Ferenc utcai-életi piac zürzavarjában. Moldováné a zsebmetszőt csak későn vette észre és hasztalanul kiáltozott segítség után, a rendőrök távol voltak s a zsebmetszőnek sikerült a tömeg sorai közé elvegyülnie. A rendőrség a káros feljelentésére nyomoz a zsebmetszők után.

SZINJÁTÉK.

A színházi iroda hirei. (Félhelyás estí előadások.) Ezen a héten még két félhelyás estí előadás lesz. Szerdán a mikor a *Vörö György* hazafias látványos színműve, „1848. (Hadak útja.)“ kerül színre esültörtőn, a mikor a „Tavaszi“ című operettet

adják. »Denevér.« Holnap kedden, rendes helyárák mellett Strauss »Denevér«-je kerül színre, Gergely Gizával, Káldyval, Batizfalvyval, Mátraival, Királylyal, Dezsérivel, Mészárosossal a főszerepekben.

Műsor:

Hétfő: Királytigris (Esti előadás félhelyárákkal)
Kedd: Denevér.
Szerda: 1818. Hadak utja. (Esti előadás félhelyárákkal.)
Csütörtök: Tavasz. (Esti előadás félhelyárákkal.)

H I R E K.

A főispán itthon. Gróf Bánffy Miklós főispán ma hazajött bonchidai birtokáról és átvette hivatalát.

Művészek nyaralóban. A Kolozsvárt üdülő hírnevesebb színészek gárdája ismét szaporodott kettővel. A napokban érkeztek Kolozsvárra Szacsavay Imre, a budapesti nemzeti színház tagja és Nádassy József a soproni színház igazgatója, a kik nálunk időznek a holt szezon tartama alatt.

Választás. Augusztus 7-én választ Kolozsvár polgársága képviselőt. Ekkor töltik be a dr. Pisztóry Mór halálával megüresedett helyet. A központi választmány a városrészek szavazási sorrendjét a következőképp állapította meg; a városházánál fog leszavazni a belszéni kerület 9 órától 10 óráig, a hidelvi kerület 10 órától 2 óráig; a vigadóban a belmonostori kerület 9 órától 10 óráig, a külmonostori kerület 10 órától fél 12 óráig, a külszéni kerület fél 12 órától 1 óráig, a kolozsmonostori kerület 1 órától 2 óráig.

Munkássors. A Gorbó havasán az erdélyi erdőipar társaságnak fatelepei vannak. A tönköket vasuti kocsikon szállítják a völgyekbe. A fatelepek a Grödel bárók tulajdonát képezik. A vasuti kocsik a fékező-készülékek rosszasága miatt elszaladtak és oly szédületes gyorsasággal érkeztek be a gorbói állomásra, hogy az ott foglalatostkodó munkások nem menekülhettek. A száguldó kocsik az állomáson álló kocsikkal összeütköztek, a szétrepülő tönkök és kocsidarabok Tóth Józsefet és Kocsis Samut összeroncsolták és egy harmadikat halálosan megsebesítettek. Ritka az a hét, a melyiken báró Grödelék fatelepén szerencsétlenség ne történne.

x **Lignum sanotum** és gyertyánfa tekegolyók és bábok kaphatók **Dakó Kálmán** díszmű-esztergályosnál Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz.

x **Tulipánkert vendéglőben** szépen szól a muzsika. Siposhoz megy minden ember friss sörre és ó borra. Tulipánkert mindig hangos, visszhangzik a nótától, Tulipánkert mindig vidám, megillatott itt a vendég magától. Cigányzene, jó vacsora kedvet hoz, jerünk pajtás egy pohárra Siposhoz! Tulipánkert itten van a Mátyás király-téren. Hej, nem is volt ily fogadó, ki tudja mily régen! Pártfogásért esedezik Sipos József, az első kolozsvári Tulipánkert vendéglő tulajdonosa.

x **Pártoljuk a magyar ipart!** Ezt csak úgy lehetjük, ha mindenben következzük magunk. Nem csak magunk vásárolunk magyar gyártmányt, de megkivánjuk attól is a kinél pénzünket költjük. Számolt ezzel **Botha Ferenc kávé**, a **Védő-Egyesület** tagja, a kinek **Unio-utca 2. sz.** alatti kávéházában a biliardasztal is hazai gyártmány, kolozsvári magyar iparos remeke. Már ezért is nagyon megérdemli a hazafias közönség pártfogását a **Korona kávéház**, a mely minden más tekintetben is célszerűen berendezett kellemes üdülő hely.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Telefonjelentés. —

A Ház ülése tíz órakor kezdődött. **Justh Gyula** elnökölt.

Az elnöki bejelentések után a Ház megadta **Polónyinak** a kért szabadságot. Azután a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalása következett.

Kossuth Ferenc előadta a kormány programját. Kijelentette, hogy a **kereskedelmi függetlenségben** látja az ország függetlenségének legnagyobb biztosítékát. »Ez a kormány — ugymond — nem a vámközösség alapján kezdte meg működését«. Az autónom vámtarifára vonatkozólag kijelentette,

hogy **annak életbeléptetése a jelenlegi viszonyok közepette korai volna.** A közlekedési ügy fejlesztését a legfontosabb feladatának tekinti. **Elsőrendű vasuti politikát akar keresztül vinni.** »1868-tól kezdve alig alig áldoztunk valamit is az iparra, pedig e téren a befektetett tőke busásan megtérül, éppen azért reformokat fog megvalósítani a **hitel és ipar istápolása terén.** A **munkásügy** legégetőbb kérdéseit rendezni fogja. A **csatorna** és általában a **vizi utak** kérdését előtérbe fogja helyezni. »Mélyen járó, magyar közlekedési politikát tűzött ki a kereskedelmi tárcánál«. (Éljenzés, taps.)

Mihályi Tivadar a nemzetiségi párt elnöke mindenekelőtt tiltakozik azok állítása ellen, a kik a nemzetiségi képviselők csoportját **nem tekintik pártnak.** Maga **Kossuth** Ferenc is elismerte a nemzetiségek pártját. Egy levéllel igazolta ezt, mely a nemzetiségi pártnak szól.

Kossuth kijelentette, hogy ez nem igaz és a boríték címe nem bizonyít semmit mert a borítékot lehet nem ő címezte.

Mihályi három javaslatot terjesztett be, melyekből **Kossuth** felszólalása után csak egyet fogadtak el, mely szerint a **kamat csak 8% lehet.**

Vizy Ferenc határozati javaslatot nyújtott be a háziipar támogatására és a vasuti politikára vonatkozólag.

Azután **Lengyel** Zoltán jelentkezett szó-lásra.

Az ülés folyik.

UTOLSÓ ÓRÁBAN.

Fővárosi tudósítónk távirati és telefonjelentése.

Olay Eötvösnél.

Budapest, jul. 23. **Olay** Lajos, a ki a függetlenségi pártból kilépett, megjelent az Eötvös partban és beszédet akart mondani. Nem akarták, hogy szóhoz jusson, mert a Polónyi-féle sajtólipró rendelet vitájánál Polónyi mellett szavazott. Nagy nehezen szóhoz jutott és üdvözölte a pártot.

Marosvásárhelyt választanak.

Az ország észre tér.

Budapest, 1906. július 21. (Saj. tud.) A marosvásárhelyi képviselő jelölő értekezleten igen izgalmas jelenetek játszódtak le. Mikor a függetlenségi pártkör elnöke tudatta az értekezlettel, hogy **Szakács** Péter ipari s kereskedelmi kamarai titkár a központ hivatalos jelöltje, a radikálisok felugrottak székeikről és harsány »Le vele!« kiáltásokkal kivonultak a jelölő értekezlet helyiségéből. A békeetlenkedők, a kiknek egyáltalán nem kell a központ által kiküldött »hivatalos« jelölt, egy külön értekezletet tartottak és **Fenyvessi** Soma marosvásárhelyi ügyvédet kiáltották ki képviselőjelöltjüknek.

Merénylet a cár ellen.

Budapest, 1906. július 21. (Saját tud.) **Kronstadt**i tengerészek titkos gyűléseket tartanak és **elhatározták a cár elfogatását.** Az összeesküvők közül néhányat elfogtak, de a legtöbbet elmenekültek Finnországba. A forradalmárok ezt az izgalmas hangulatot arra használják, hogy a népet fegyverkezésre szólítják fel.

Miért késnek a kinevezések?

Budapest, július 23. (Saj. tud.) **Medákovich** ma délelőtt felkereste **Josipovich** horvát minisztert a parlamentben. Kijelentette, hogy Horvátország roppant nyugtalan, mert az osztályfőnökök kinevezése késik. **Héderváry** kezét sejtik a késedelmezésben.

A bika áldozata.

Budapest, július 23. (Saját tud.) Három tolnamegyei községben **Nagy** János községi bírót egy láncairól elszabadult bika

a mezőn megtámadta és átdöfte a szerencsétlent. Az életveszélyes szurás következtében **Nagy** János azonnal kiszenvedett.

A főváros munkássága a kormány ellen.

A szociáldemokrata-párt gyűlése.

Budapest, 1906. július 23. (Saj. tud.) Tegnap délután tartotta a szociáldemokrata párt tüntető felvonulását és népgyűlést. Ötvenezer munkás vonult ki a városligeti »Aréna« előtti térre. A szónokok két tribünről beszéltek a tengernyi tömegnek. **Weltner** Jakab különösen **Apponyi** közoktatásügyi minisztert támadta élesen a **Barkóczy-ügy** és a közoktatásügyi tárca tárgyalása idején mondott reakciós beszédei miatt.

Csendélet Oroszországban.

Budapest, 1906. július 23. (Saj. tud.) Pétervárról jelentik, hogy ottan a дума feloszlatása miatt általános nyomott hangulat uralkodik. A katonaság és rendőrség állandóan készenlétben, a дума épületét lovas katonák őrzik, mert zavargásoktól tartanak.

Hoffmann Gyula ur,

aki kiadóhivatalunk vezetésével volt megbízva, tőlünk eltávozott. Sem hirdetések gyűjtésével, sem pénzek beszédésére nincs feljogosítva.

„Előre“ politikai napilap.

REGÉNY.

Szerelmes vagy örült?

Bűnügyi regény.

19. (Folytatás.)

— Első pillanatra — szólt az orvos **Lavall** beszélve — azt hittem, hogy a golyó a tüdejébe furódott.

— Én a lövés alatt is láttam, hogy **Camillac** gróf a levegőbe lőtt.

Jóllehet a beszélők halkán mondták ezt és **Laval** csak véletlenül ejtette ki a gróf nevét, de **Pelagie** mégis meghallootta, arca váltakozva hol elpirult, hol halásápadt lett.

Szeme megvillant, de a szemeiből villogó tüzet eloltotta, a csakhamar kicsorduló könnyeire.

Mikor este a nap leszalot, **Pelagie** az alkonyatban, mélyen lefátyolozva eltávozott hazulról.

Két óra mulva kijött a **Saint Honoré** utcában **Camillac** gróf házából és ismét hazahajtatott.

VII.

Egy borzalmas éjszaka.

Marc Henry nem nyerte vissza az eszméletét

— Nos, hogy van, — kérdezte **Pelagi** — a mikor a szobába visszatért, a hol **Laval** kapitány még mindig a férje ágyánál ült.

A kapitány nem felelt, csak szomorú fejmozdulattal jelezte a beteg kétségbeejtő állapotát.

Pelagi az ágyhoz lépett és felemelte az éjjeli lámpást.

Alig érte **Pelagie** tekintete férje arcát, annak sápadt színe azonnal elmúlt és folyton élénkülő pirosság borította el.

Marc Henry mély, nehéz sóhajtással felémelkedett, zavart tekintettel nézett körül és aztán ismét visszahanyatlott a vánsósára.

A hosszú önkívületre erős láz következett.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Partos** K. é. l.

Kiadja: **A Szerkesztőség.**

A Sétatéri Kioszkban

MA, és a következő napokon Magyarország legkiválóbb szalonzenekara

Földesi Szerén k. a.
hegedű-művész, és

Szabó Irén urhölgy
zongora-művész 12 tagú zenekara,

Goldmann A. karnagy
közreműködésével

hangversenyez.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik kiváló tisztelettel

Gárdonyi Imre

Szabó Sándor

tulajdonos

116 16—*

igazgató.

Szabad bemenet.

Családi könyvtárak berendeztetnek.

Az összes magyar és külföldi irodalom nagyszabású művei

csekély havi részletfizetés

mellett megrendelhetők

RADICS SÁNDOR

könyvkereskedésében

KOLOZSVÁRT,

Szentegyház-u. 1. Mátyás király-tér sarok.

Könyvek fél árért kaphatók.

Ugyanott régi könyvek, okmányok, egyes jobb művek és könyvtárak a legmagasabb árért megvételnek. 101 20—*

Rónai mulató, Biasini Szálloda

Fedett helyiség! Eső ellen teljesen védve!

MA és mindennap rendkívül érdekes és szenzációs új műsor.

MINA és FERNANDO speciális Contortionisták.

LITTLE FRANCOIR fej equilibrista, vagy a fordított világ.

KHERMAYER a legidősebb és legjobb Jongleur.

TILLY MIGNON román-francia énekesnő és szárnykürt művész.

LES ZELINESCU eredeti román ének- és táncok.

Az összes szerződött tagok föllépte.

Naponta 2 kacagtató bohózat.

115 Francia zenekar. 21—*

Belépti díj 1 kor. — Kezdeté fél 9 órakor. Szigorú családi műsor.

Maygar konyha és tisztán kezelt borok. Pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esedeznek

Rónai János,

Jaulus és Göndör,

igazg. tulajdonos.

művezetők.

HIRDETÉSEK.

**! Varrógépek !
kerékpárok !**

és azoknak alkotó részei

legolcsóbban

Falk Imréné

Kolozsvár,

Széchenyi-tér 39. sz. a.

szereshetők be részletfizetésre is.

Mechanikai javító-műhely

E szakmába vágó javítások vidékre is olcsón és pontosan eszközölnetnek. 105 16—30

Ne tessék tévedni és ne tessék sajnálni a fáradságot, mert az igazi **bőröndkészítő lakik**

Wesselényi Miklós-utca 24.

szám alatt a főposta mellett, ahol mindennemű **kofferek** található a legnagyobb választékban, a legolcsóbbtól a legfinomabbig **kézi kofferek, bőr kofferek** mindenemű **bőr táskák, piaci táskák, utazó-, kézi és nagy kosarak** mind saját készítményeim és a legolcsóbb árban árusítom a jó minőségről és olcsóságról minden vevő tapasztalatot szereshet. — Tisztelettel várom vevőimet 119 23—30

HESCHELES,
bőrönd készítő.

Nagyon fontos mindenki nek tudni,

hogyan 117 12—30

liszt, fűszer, zsiradék és tűzifa

a legolcsóbban és legjobb minőségben

Stern Józsefnél

Kolozsvárt,

Wesselényi Miklós-utca 12. sz. a. szereshetők be.

Ne mulassza el senki sem erről meggyőződni.

Kurz Sámuel kelmefestő és vegyítiszttő

Kolozsvár, Rudolf-út 7. sz.

Elvállalja férfi és női ruhák festését és vegyi tisztítását.

120 4—*

Hirdetéseket jutányos árban vállal az „ELŐRE” kiadóhivatala.

WEISZ KÁLMÁN DIVATSZABÓ

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 22. sz. — Telefon 451. 113 13—*

NYÁRI SZINHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, 1906. évi július hó 23-án:

Királytigris.

Detektív történet 3 felvonásban. Irta: Urai Dezső.

SZEREPLŐK:

Jefferson, detektívőnök	— — — — —	Sebestyén Géza.
Sherlock Holmes	— — — — —	Hidvégi Ernő.
Brown Farkas, hírlapíró	— — — — —	Horti Sándor.
Butters John, gyógyszerész	— — — — —	Szentgyörgyi István
Edith	— — — — —	Acél Ilona.
Forster Tamás	— — — — —	Mészáros Alajos.
Philipps, báró	— — — — —	Kassai Károly.
Hollenvart Harry, a „Farkasverem” esaplárosa	— — — — —	Csatár Győző.
Heddy, leánya	— — — — —	Horváth Paula.
Királytigris	— — — — —	Rajnai Gábor.
Tűzokádó	— — — — —	Árkosi Vilmos.
Apache	— — — — —	Dezséri Gyula.
Kissie, a selyemkező	— — — — —	K. Árpási Kata.
Fanny	— — — — —	Sz. Tóvölgyi Margit.
Mary, Butters gazdasszonya	— — — — —	Váradiné.
Morton rendőrmester	— — — — —	Rubos Árpád.
Black	— — — — —	Váradiné Miklós.
Morisson	— — — — —	Török Károly.
Paulsen	— — — — —	Bodá Ferenc.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

15 éves fiúk jó fizetéssel

fölvételnek e lap kiadóhivatalába.

Kis hirdetések.

Minden hirdetés ára 10 szóig 20 fillér. A kis hirdetések ára előre fizetendő.

Jóvaló oseléd kerestetik gyermek mellé. Havi fizetése 12 korona. Páris-utca 5. sz. 1 6—*

Házvezetőnőt, 30—40 éves, gazdaságban és főzésben jártas legyen azonnal felfogadok. — Csakis komoly ajánlatokra válaszolok. Mint-hogy egyedül álló iparos vagyok, házasság nincs kizárva. Ajánlatokat „L. I. Apahida” jelige alatt „Előre” kiadóhivatala továbbít. 2 6—10

Régi átjászott jó hegedűt veszek. Trefort utca 5. sz. 4 6—*

Október 1-re belvárosban modern 4 szobás lakás konyhával, fürdőszobával, különálló telken kerestetik. Ajánlatok

a kiadóba „modern lakás” jelige alatt. 5 6—*

Október 1-re 3 szobás lakás konyhával lehetőleg fürdőszobával kerestetik. Lakások kerttel előnyben részesülnek. Nem feltétlenül belvárosban. Cim a kiadóhivatalban. 6 6—10

Fiatal árva leány alkalmazást keres intelligens családnál. Ajánlatokat „Árva Katica” jelige alatt a kiadóba kerestetik. 7 6—6

Ki volna hajlandó jutányos bérért egy cim-balmot bérbeadni? Ajánlatokat kiadóhivatal továbbít. 8 6—10

„Vörös május.” Dr. Csillag Károly szociális munkája. Ára 30 fillér.

Kapható Radics Sándor könyvkereskedésében. Kolozsvár, Szentegyház-u. 1. Ugyanott régi könyvek megvételnek. 11 5—

Szöllő gyümölcsös-sel haszonberbe kiadó. Felvilágosítást adnak Nagyszamos-utca 7 sz. a. 9 5—*

Eladó egy jó karban levő, pedálműkűlű cimbalom. Apafi-utca 14. 12 3—3

Zálogcédulákat magas árért veszek. Radics Sándor könyvkereskedő Szentegyház-utca 1. sz. 14 2—*

Régi könyveket magas árért vásárlók. Radics Sándor könyvkereskedő. Szentegyház-utca 1. sz. 15 1—*